

7 atrakcji miasta Limanowa, które warto znać

W związku z rozpoczynającymi się feriami, wszystkich zainteresowanych mieszkańców i turystów zapraszamy na cykl artykułów poświęconych atrakcjom powiatu limanowskiego. Pierwszy z nich poświęcony jest miastu Limanowa. Zapraszamy do lektury!

Miasto Limanowa uznawane jest za stolicę i jednocześnie centrum administracyjno-usługowo-handlowe, gospodarcze i kulturalne Powiatu Limanowskiego. Patronem miasta jest Św. Walenty, który – zgodnie z legendą – był lekarzem i udzielał sakramentu małżeństwa młodym legionistom rzymskim. Św. Walenty według podań ludowych wypraszał u Boga liczne uzdrowienia osobom cierpiącym na rozmaite dolegliwości. Został patronem miasta, zanim miejscowość uzyskała prawa miejskie, a więc przed 1565r.

Do najciekawszych miejsc Limanowej, które warto zobaczyć należą:

- **Bazylika Matki Boskiej Bolesnej** – jest to kościół z 60-metrową wieżą, w środku którego można podziwiać m.in.: gotycką Pietę z XIVw., koronowaną przez Papieża Jana Pawła II, drewniana chrzcielnicę z 1527r., monumentalne witraże, które zostały zaprojektowane przez młodopolskich artystów, tj. Józefa Mehoffera i Konrada Krzyżanowskiego. W bocznej kaplicy Bazyliki Matki Boskiej Bolesnej znajduje się ufundowany przez społeczność miejską witraż Św. Walentego z 1923r., który świadczy o jego żywym kulcie. Patronka Bazyliki, Matka Boska Bolesna, również czczona jest jako uzdrowicielka od różnych chorób, głównie chorób oczu. W centralnej części sanktuarium znajduje się wykonana z drewna lipowego Pieta Limanowska. Figura Matki Boskiej Bolesnej została przywieziona z Węgier w 1545r. i umieszczono ją w przydrożnej lipie we wsi Mordarka (obecnie: Limanowa), gdzie wybudowano dla niej kaplicę, zwana Kaplicą Łask. W roku 1753 cudami słynącą figurę przeniesiono do parafialnego kościoła. Kult Matki Boskiej Bolesnej stawał się coraz bardziej żywy – świadczy o tym ok. 800 podziękowań za przywrócone zdrowie, zebranych w ciągu zaledwie 20 lat. Według zapisów kronik, w 1914 roku nowo powstała Bazylika była ostrzeliwana przez artylerię, jednak wszystkie kule ją omijały. Wtedy też żołnierze sami opowiadali, że „Pani we mgłę zasłaniała nam kościół” oraz wstępowali do domów z obrazem cudownej Matki Bożej mówiąc „Nie bójcie się – Ta Pani was obroni”. Bazylika została wzniesiona z okazji 100-lecia uchwalenia Konstytucji 3 maja. Obok sanktuarium znajdują się również: Mała Kalwaria Limanowska, pomnik Jana Pawła II oraz kolumna wraz z 19-toma grającymi dzwonami.

- **Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej** – powstało w 1970r. i było inicjatywą głównie Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego. Muzeum ma swoją siedzibę w gruntownie odremontowanym i zaadaptowanym do funkcji muzealnych zabytkowym Dworze Marsów (nazwa dworu szlacheckiego pochodzi od ziemiańskiej rodziny Marsów, do której należał do 1945r.). W pochodzącym z przełomu XVIII/XIX w. dworze w czasie wizyty w Limanowej nocował prezydent Ignacy Mościcki. Obecne muzeum gromadzi natomiast stare dokumenty, rękopisy, eksponaty związane z dziejami miasta i regionu oraz etnografią i kulturą ludową. Mieści również około 30 portretów sławnych Limanowian wraz z notkami biograficznymi. Blisko muzeum znajduje się Kapliczka Św. Walentego.

- **Krzyż na Miejskiej Górze** – jest to 37-metrowy pomnik postawiony z okazji 2000 lat chrześcijaństwa. Został wzniesiony na zachodnim ramieniu Łysej Góry, zwanym „Miejską Górą” (716m), w jednym z najpiękniejszych miejsc widokowych Limanowej. Na wysokości 4,5m nad ziemią znajduje się taras widokowy, z którego roztacza się piękna panorama miasta. Z tego miejsca można też podziwiać urzekające piękno Beskidu Wyspowego, Beskidu Sądeckiego, Gorców, jak również – przy dobrej pogodzie – Tatry. Pod tarasem jest kaplica wraz z m.in. kamieniem z Golgoty oraz kopią Cudownej Piety. W odpowiednio przystosowanej do tego kaplicy odbywają się uroczystości religijne. W strukturę Krzyża wmontowano zegar – wybija on godziny oraz gra jakże piękne pieśni maryjne. Do Krzyża prowadzą: z centrum miasta szlak niebieski, z dojściem

ok. 1,5 godziny oraz okrężny szlak żółty. Ciekawostką jest, że Krzyż Milenijny jest dwukrotnie wyższy od krzyża na Giewoncie.

- **Kaplica Łaski z cudownym źródłem** – kaplica znajduje się przy ul. Matki Boskiej Bolesnej i pochodzi z XIX w.; jest ocieniona potężną, liczącą ok.300 lat lipą –pomnikiem przyrody. Woda ze źródła ma moc uzdrawiania – podobnie jak Matka Boska Bolesna – przede wszystkim choroby oczu. Co roku w I niedzielę po 22 września ma miejsce procesja z Bazyliki Matki Boskiej Bolesnej do Kaplicy Łask.

- **Wzgórze Jabłoniec z cmentarzem z I wojny światowej** – jest to zespół cmentarzy żołnierskich z okresu 1914- 1945, usytuowany w miejscu wyparcia Rosjan z terenu Limanowej przez atak Węgrów – huzarów po dowództwem płka Othmara Muhra. To wydarzenie wiąże się z prowadzonymi przez Rosjan działaniami wojennymi na znacznym obszarze Galicji, w tym Limanowszczyzny. 11 grudnia 1914r. Rosjanie z zaskoczenia objęli okopy obrońców na wzgórzu Jabłoniec (624m.n.p.m.), które góruje nad Limanową. Na wzgórze to prowadzi asfaltowa droga, zaraz za ostatnimi zabudowaniami Limanowej, która odchodzi stromo w prawą stronę od szosy w kierunku Nowego Sącza. Właśnie tam, otoczony drzewami znajduje się cmentarz wojenny na wzgórzu Jabłoniec, wraz z kaplicą w kształcie pocisku artyleryjskiego – mauzoleum płka Muhra. Na cmentarzu tym spoczywa 161 żołnierzy austro-węgierskich, 1 niemiecki i 247 rosyjskich. Po drugiej stronie drogi, która dzieli nekropolię na 2 części, znajduje się utworzony po II wojnie światowej cmentarz czerwonoarmistów. Na cmentarzu tym stoi jeszcze obelisk, upamiętniający śmierć grafa Leonarda von Thun-Hohenstein.

- **Limanowski Rynek** – to miejsce szczególne! Stanowi doskonałą lokalizację do spotkań, festynów, koncertów. Płytę rynku przyozdabiają fontanna, klomby z kwiatami oraz ozdobne świerki, a w lecie otwarte kawiarenki oraz widok na bazylikę. Na nim także od 2011r. działa Powiatowe Centrum Informacji Turystycznej, które obsługuje turystów krajowych, zagranicznych oraz mieszkańców Limanowej i okolic, udzielając aktualnych informacji na temat walorów krajoznawczo-turystycznych, kulturowych oraz rekreacyjnych Limanowszczyzny. PCIT działa w ramach Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej.

- **Ziemia Limanowska to również szlaki turystyczne, które prowadzą na m.in.:**

- 1) Sałasz (905,5m.) – na szczyt prowadzi szlak niebieski, czas przejścia ok. 2.30 godz., latem jest możliwe zbieranie runa leśnego i grzybów;

- 2) Modyń (1029m.) – tutaj jest również szlak niebieski, czas przejścia ok.3.30 godz., po drodze można zobaczyć cmentarze wojenne z 1914r. na Jabłońcu i Golcowie;

- 3) Golców (752m.) – szlakiem niebieskim czas przejścia wynosi ok. 2 godz., na zboczu znajduje się cmentarz wojskowy, ze szczytu natomiast rozciąga się panorama Beskidu Wyspowego;

- 4) Paproć (643m.) – czas przejścia wynosi ok. 2 godz. szlakiem zielonym, gdzie na szczycie można zobaczyć Kaplicę pw. Królowej Beskidów oraz Milenijny Krzyż (20m);

- 5) Jabłoniec (624m.) – czas przejścia to ok. 45min. szlakiem niebieskim, natomiast ze szczytu oprócz cmentarza żołnierskiego widać panoramę Limanowej;

- 6) Jaworz (918m.) – szlak prowadzący na ten szczyt oznakowany jest kolorem niebieskim; z Sałusza na Jaworz czas przejścia wynosi ok. 1 godz. W okresie letnim jest możliwość zbierania czarnych jagód i malin.

Źródło foto: Miasto Limanowa, arch. powiatu limanowskiego